

MUNI
ARTS

Zvyky a tradice, Vánoce

18. prosince

Financováno z projektu MUNI 3.2.1, reg. číslo NPO_MUNI_MSMT-16606/2022,
realizovaného v rámci Národního plánu obnovy pro oblast vysokých škol pro roky 2022–2024.

**Financováno
Evropskou unií**
NextGenerationEU

**Národní
plán
obnovy**

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Téma

- Co je typické pro Skandinávii a Norsko?
- Vánoční tradice a zvyky
- Tři oříšky pro Popelku
- Norština*: minulý čas, budoucí čas (opakování), konverzace, plány

Norština

- Jaké časy umíme?
- Jaká další časy existují?

Minulý čas

- Slovesa pravidelná a nepravidelná
- Pravidelná slovesa: 4 kategorie, koncovka
- Nepravidelná slovesa: změna kmenové samohlásky
- Kdy používáme?

Časové výrazy

- I går
- I går tidlig, formiddag, ettermiddag, kveld
- Forrige, siste uke
- Siste måned
- I fjor
- For _____ siden
- For ___ minutter, dager, uker, år siden

Pravidelná slovesa

- 4 kategorie
- Kmen (= infinitiv bez koncového –e) + připojení koncovky dané kategorie
- Např. sloveso å jobbe, kmen = jobb
- Slovesa bez koncového –e, např. å bo

Pravidelná slovesa

1. kategorie -et

- Nejpočetnější
- Kmen zakončený dvěma+ souhláskami (dusje)
- Kmen zakončený -t, -d (arbeide)
- Příklady: danse, jobbe, snakke, vente, lage, regne, stoppe

2. kategorie -te

- Kmen zakončen jednou samohláskou (lese)
- Zdvojenými souhláskami – mm, -nn, -ll (spille, kjenne)
- Příklady: kjøpe, spise, diskutere, kjøre, like, lære, spise, studere, begynne

Pravidelná slovesa

3. kategorie -de

- Kmen končící -v, -ei
- Např. Prøve, behøve, greie, leie

4. kategorie -dde

- Kmen zakončený na přízvučnou samohlásku
- Např. bo, tro, bety

Minulý čas nepravidelný

infinitiv	Minulý čas	
dra	dro	Odjet
si	sa	Říct
gi	ga	Dát
gjøre	gjorde	Dělat
gå	gikk	Jít
ha	hadde	Mít
se	så	Vidět
ta	tok	Vzít
være	var	Být

Další

Minulý čas způsobových sloves

- Kan – kunne
- Må – måtte
- Vil – ville
- Skal – skulle
- Minulý čas shodný s infinitivem

Cvičení z NTNU

- <https://www.hf.ntnu.no/now/learnnow/ex/07A01.htm>
- <https://www.hf.ntnu.no/now/learnnow/ex/07A02.htm>
- <https://www.hf.ntnu.no/now/learnnow/ex/07B02.htm>
- https://www.hf.ntnu.no/now/5/exercises/5_2_K_pasttense2.htm
- https://www.hf.ntnu.no/now/5/exercises/5_6_A_pasttense2.htm

Tradice a zvyky

- Sankthans – midtsommerfest = Svatojánská noc
- Påske = Velikonoce
  - Lyžování a páskekrim
- 17. mai
- Fellesferie
- Biřmování
- Russ

17. mai

- Den ústavy, 1814, Eidsvoll
- Barnetog
- Bunad
- „Gratulerer med dagen“
- Frokost
- Pølse og softis
- Jak je to v jiných zemích?

Vánoce = Jul

- Svatá Lucie
- Julebord
- Pepperkakebaking (Bergen)
- Julemarked
- Juleøl, julebrus, julebrunost
- Gløgg
- Julenisse

Julaften, 24. 12.

Svineribbe
Pinnekjøtt
Lutefisk

Vánoční doporučení

- [Hjem til Jul](#)
- [Julestorm](#)
- Julekalender

Tre nøtter til Askepott aneb ta naše Popelka

- 11:00, NRK
- Proč je populární?
- Voiceover
- [Nová Popelka 2021](#)

Použité zdroje

- MIKOLÁŠKOVÁ, Lucie, Ivana ŠVEJDOVÁ-PINKASOVÁ a Klára DVOŘÁKOVÁ WINKLEROVÁ. Norština nejen pro samouky. Voznice: Leda, 2007. ISBN 978-80-7335-079-6.
- <http://www.ntnu.edu/web/nox/info>
- <https://www.csfd.cz/film/528719-atypicky/prehled/>
- FICOVÁ, Adéla a Karolína STEHLÍKOVÁ. Three Wishes for Cinderella : Fitting a Czech shoe to a Norwegian foot. Journal of Scandinavian Cinema. Intellect Books, 2021, roč. 11, č. 1, s. 89-102. ISSN 2042-7891. doi:10.1386/jsca_00040_1.

Licenční ujednání

